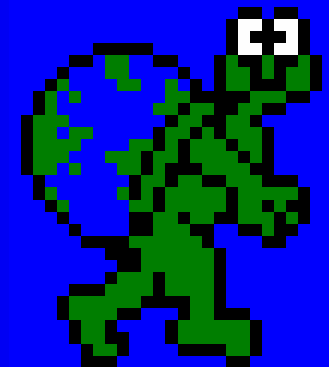

A Logo neveléstörténeti gyökerei

Bedő Ferenc

szaktanácsadó

Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete

Informatika

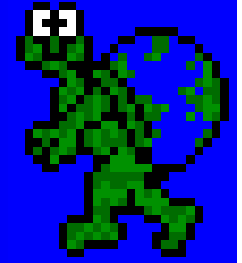
Felemás tantárggyá szervezés

- tanterv - kidolgozott
 - tananyag - tevékenységrendszer - követelmények
- módszertan - nem kidolgozott
 - tanuláselmélet - tanítási mód - ellenőrzés - értékelés

Hagyományos oktatás hatására

- „eltantárgyasulás”
 - tananyag felépítés - ismeretek elsődlegessége
 - módszerek - hagyományos oktatás szerint
 - taneszközök - hagyományos taneszközök

Lehet-e másképp?

Logo

- több mint egy programozási nyelv
- tanuláselmélet társul hozzá

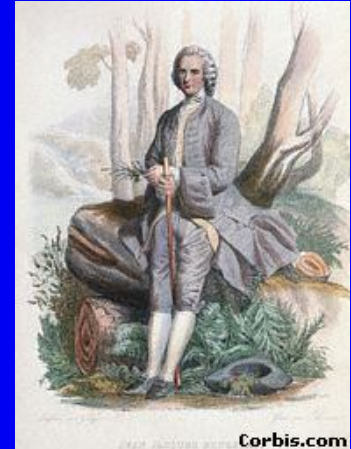
Neveléstörténet

- Hol vannak a Logo gyökerei a neveléstörténetben?
- Nyújt-e segítséget az informatika oktatásához?

A hagyományos iskola kritikája

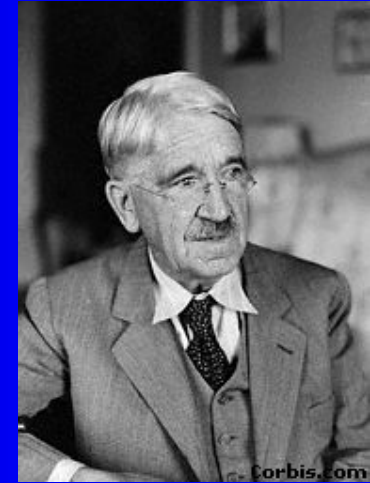
- 20. század eleje
 - A gyermek évszázada
- herbarti iskola kritikája
 - „...”
- reformpedagógia
 - a „lélekgyilkolás” ellen
 - a gyermekek védelme érdekében
 - a gyermekek középpontba állítása érdekében

Rousseau

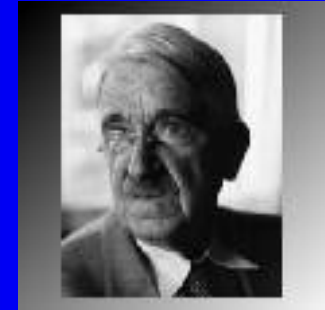
- az ismeretelsajátítás folyamatában nem a tudás, és nem a tanár a fontos
- csakis a gyermek
 - természetes ösztönei
 - érdeklődése
 - hajlamai

Dewey - pragmatizmus

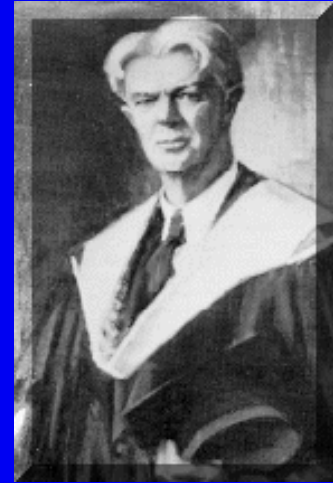
- a cselekvés fontossága
- a gyermek nem tehetetlen és kiszolgáltatott!
- a gyerek ne ismereteket szerezzon, hanem ismeretszerzést
- az ismeretszerzés készségének megtanítása

Dewey - tantervelmélet

- konkrét cselekvés, problémamegoldás
- ha a tananyag nem függ össze a gyermek tapasztalatával, formálissá válik, mert megszűnnek az ismeretszerzés motívumai
- szükség van a gyermek érdeklődésére
- nem külsődleges, mesterkélt módon rákényszeríteni
- a fegyelem által kiváltott érdeklődés nem tudja irányítani a tapasztalatszerzést

Kilpatrick - project módszer

- a tananyag
 - a gyermek érdeklődésén alapul,
 - életszerű feladategységek köré van csoportosítva
- az elsajátítás
 - önállóan
 - az egyes tanulók fejlődési sajátosságainak,
 - egyéni fejlődési ütemének megfelelően történik

Claparède - gyermektanulmány

- A *gyermek* legyen, a módszertani megfontolások alapja.
- A nevelés rugója a *feladat iránti érdeklődés* legyen.
- Építsünk a gyermek munkavágyából fakadó *belső fegyelemre*.
- Hagyja megélni a *gyermekkort*, tartsa tiszteletben annak *sajátosságait*.
- Ne haszontalan ismeretanyaggal töltse tele a gyermek fejét, hanem *fejlessze* értelmi és erkölcsi funkcióit.
- Az iskola használja ki a gyermek *cselekvési vágyát*, támaszkodjék a *játéokra*.
- *Életszerű tevékenységeivel* szeretesse meg a gyermekkel a munkát.
- A pedagógus “iskolai mindentudó” helyett a gyermekek *munkatársa*, egyéni munkájuk *segítője* legyen.
- Az iskola támaszkodjék a gyermek *egyéni képességeire* és fejlessze azokat.

Montessori

„Segíts nekem, hogy magam tudjam csinálni!”

- a gyermek maga alkossa meg képzeteit, ..., építse meg saját gondolatvilágát, ne a nevelő erőszakolja rá a sajátját
- a cselekvés
 - megindítója a felnőtt
 - irányítója a jól megválasztott eszköz
 - alanya maga a gyermek
- a pedagógus feladata tehát a szisztematikus szabadságnak a megtervezése és biztosítása.

Montessori

„Segíts nekem, hogy magam tudjam csinálni!”

– A gyermeki tevékenységnek feltételei

- a gyermekhez méretezett, megfelelően berendezett tér
- tevékenységet befolyásoló, célszerűen megtervezett eszközök

– Két fontos gondolat:

- a tanár szerepének megváltozása, mely szerint a pedagógus nem ismeretközlő, hanem a tanulási folyamat megtervezője, segítője
- a gyermek mint személyiségének, tudásának belső felépítője

Freinet

- a pedagógia a gyermek természetes kíváncsiságára építsen
- a pedagógus feladata a kíváncsiság ébrentartása és táplálása
- a tudás átadása nem a kizárólagos cél
- fontosabb ennél
 - a kutatási módszer megismerése
 - a gondolkodási mód elsajátítása

Freinet

- minden gyermek magában hordozza a kibontakozás, önmegvalósításának csíráit
- a nevelő dolga feltételeket teremteni,
 - amelyben a gyermek szabadon megnyilvánulhat
 - kifejezheti gondolatait, érzéseit

Klasszikus reformpedagógia

A gyermek

- önálló, érdeklődő személyiség,
- partnere a nevelőnek,
- aktív közreműködője a tanulási folyamatnak.

A nevelő

- a tanulási folyamat segítője, koordinátora - partner,
- elutasítja az autokrata bánásmódot,
- elutasítja a frontális osztálymunkát,
- elutasítja az eredmény-centrikusságot,
- elutasítja a formális értékelést.

A tanulási folyamat

- a megfelelően megválasztott eszközök segítségével,
- a hagyományostól eltérő osztálytermi,
- a hagyományostól eltérő tanórai keretekben folyik.

A hagyományos oktatás

- A tudástartalom tantárgyakba rendezett, kész rendszer.
- A tanár az aktív tudásközvetítő fél, a didaktikai vezető.
- A tanuló befogadja az ismereteket, passzív.
- A tananyag steril, elszigetelt egységként jelenik meg.
- A tanulás zárt mechanikus folyamat, vezető médiuma a tankönyv.
- A folyamat kívülről vezérelt és gyakran félelemmotivációval terhelt.
- Az értékelés többnyire a folyamat végén, elkülönülten történik.
- A sikertelenségtől való félelem gyakran eredményez frusztrációt.
- A frontális tanulás alkalmazkodást és konformizmust igényel
- Az adaptáció a kreativitás érvényesülését és fejlődését visszafogja.
- A kialakult tudás nehezen mobilizálható, alkalmazható.
- Az intézmény tanárközpontú és tekintélyelvű.

Piaget

A reformpedagógiai nézetek rendszerbe foglalója

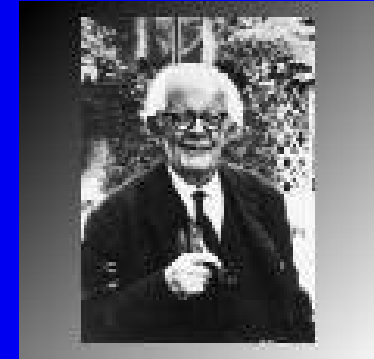

A gyermekkori gondolkodás fejlődése
– négy szakasz

- A gyerekek nem passzív befogadói a világ ingereinek,
- próbálkozásaik, érzékelésük, tapasztalataik segítségével,
- saját megismerő mechanizmusukat alakítják.

Piaget

A konstruktivizmus megalapozója

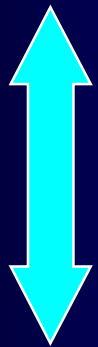

- A megismerés a való világ viszonyainak cselekvés segítségével történő belsővé válása.
- A tudás az aktív tevékenység eredményeképpen épülő, környezetére reagáló rendszer.
- Belső megismerő mechanizmus.
- Kognitív struktúra.

Konstruktív pedagógia

Tudás -- konstrukció,
belső világ építés eredménye

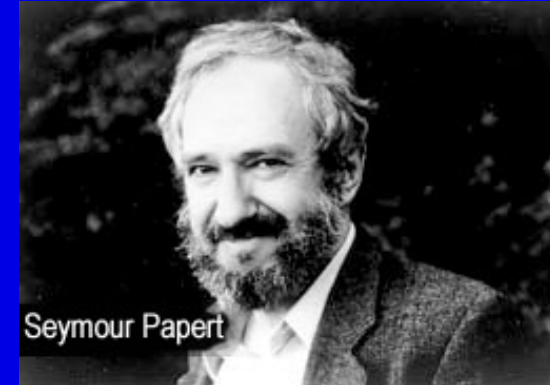
Belső világ -- kognitív rendszer

kölcsönhatása, egymásra hatása

Külső világ -- tapasztalatok

Papert - konstruktivizmus

– Piaget hatása

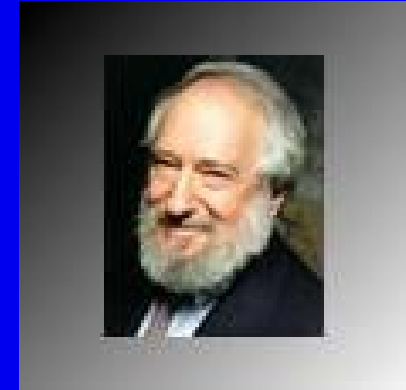
- a gyerekek saját gondolati struktúráik építői
- tanítás nélküli tanulás

– Papert szerint

- természetes motiváció a tapasztalatszerzésre,
- önkéntelen érdeklődés a környezet iránt,
- környezetük állandó vizsgálatával, megfigyelésével alakítják ki ismeretvilágukat.

- Az "észrevétlen" tanulás, felfedező, érzékelő, nonverbális, és mindenképpen a kisgyermek által vezérelt tudásszerzés.

Papert - tanulási környezet

– Ellentmondás

- kisgyermekkorú anyanyelvtanulás
- más ismeretek elsajátítása

– Piaget elmélete

- formális problémák

– Papert magyarázata

- nem megfelelő környezet
- elégtelen „építőanyag” a tudásépítéshez
- véleménye az iskoláról

Papert - mikrovilágok

- tanulási környezetek a tudásépítéshez
- Logo
- Logo-pedagógia
- Logo-szerű tanulási környezetek

Logo-szerű tanulási környezetek

az informatika témaköreinek tanítására

Tipikusan ilyen

- a Logo programozási nyelv

Hasonló hatásúak lehetnek

- a rajzszerkesztők
- a szövegszerkesztők
- a prezentációszerkesztők
- a multimédiaszerkesztők

Ilyen hatásúvá kell tenni

- informatika tananyagot

A Logo-t tanítók felelőssége?

Új tantárgy -- kínálkozó lehetőség

- megfelelő tananyag összeállítására,
- megfelelő módszerek alkalmazására,
- megfelelő ellenőrzési és értékelési rendszer,
- megfelelő taneszközök kifejlesztése.

Bedő Ferenc

szaktanácsadó

Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete

Zalaegerszeg